

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-105/685/14/2009.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva szentendrei lakos (a továbbiakban: Panaszos) által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 219/2010. (IV. 14.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a)* és *c)* pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

A Panaszos beadványában előadta, hogy 2009. július 4-én a Budapest, V. kerület Erzsébet téren „békés, spontán tüntetésen” vett részt. Társaival a „füben ülve békésen demonstrált”, eközben a rendőrök többször „rájuk rontottak”, „tomfával” ütlegelték és „paparikasprayvel” lefújták őket. Társainak nagy részét „elhurcolták”, majd őt 20:30 órakor állították elő a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra. A rendőrségen nem közölték az előállítás indokát, nem közölték, hogy mivel vádolják, majd több órai várakozás után, „kihallgatás nélkül” 00:20 órakor szabadon engedték.

A Panaszos a rendőri intézkedés kapcsán kifogásolta:

- kényszerítő eszközök (rendőrbot, vegyi eszköz) alkalmazását,
- az előállításának okát, fogvatartásának jogszerűségét,
- előállításával kapcsolatos felvilágosítás elmaradását.

II.

A panaszt a Panasztestület megvizsgálta és 2010. április 14-én, a 214/2010. (IV. 14.) számú állásfoglalásában megállapította, hogy súlyosan sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga (a rendőrség rendezvény felosztatásához kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségével kapcsolatos hanyagsága miatt), továbbá súlyosan sérült a személyi szabadsághoz fűződő alapjoga (az előállítás indokolatlan és aránytalan időtartama miatt).

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A panaszolt rendőri intézkedés tevékenységsorozata összetett tényállást képezett, amelynek minden részletre kiterjedő tisztázására formalizált eljárásban a Panasztestületnek – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja, azonban a Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítése azt szükségessé tette. A tényállás tisztázására foganatosítandó eljárási cselekmények az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésében biztosított 15 napos ügyintézési határidőn belül nem voltak végrehajthatók, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézés határidejének meghosszabbítása felől végzésben döntöttem.

III.

A rendelkezésre álló rendőrségi okiratokból a következők állapíthatók meg.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/36775/2009. ált számú egyedi utasításával 2009. július 4-én 00:00 órától 24:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A fokozott ellenőrzés elrendelésére az egyedi utasítás indokolása alapján azért került sor, mivel Budapest területére – 2009. július 4. napjára – több tömegrendezvény megtartását jelentették be, a rendezvényeken jelentős számú ember megjelenésére számítottak. Mivel a közelmúltban megrendezett tömegrendezvények alkalmával több alkalommal került sor rendzavaró, garázda cselekményekre, ezért az események biztonságos lebonyolítása, a gyülekezési joggal élők biztonságának garantálása érdekében indokolt volt a fokozott ellenőrzés elrendelésére. Az egyedi utasítás végrehajtásában résztvevő rendőri állománynak feladatként meghatározásra került, hogy a fokozott ellenőrzés keretei között kísérik figyelemmel a rendezvényre érkezőket, akadályozzák meg az esetleges jogsértések kialakulását, majd ennek biztosítása érdekében hajtsanak végre igazoltatásokat, ruházat és

csomagátvizsgálásokat. Az állomány feladata volt az esetlegesen megbomló rend helyreállításában való közreműködés, jogsértés esetén a szükséges intézkedések végrehajtása.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000-105-716-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint 2009. július 4-re Budapest területére 16 bejelentés érkezett a Rendőrséghez, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvény megtartásáról, ezen belül hét rendezvényt kívántak az V. kerületben tartani. Két bejelentő a Szent István térre, két bejelentő a Kossuth térre, további egy-egy bejelentő az Arany János utcába, a Markó utcába és a Nádor utcába jelentett be rendezvényt. A két Szent István téri rendezvény napirendjeként a következőket jelölték meg: „beszéd a Szabadság téren zajlott jogsértésekről”, illetve „szimpátiatüntetés a koncepciók perék áldozatai mellett”; az egyik Kossuth téri rendezvény célja a következő volt: „tiltakozó tüntetés a Szabadság téri tüntetés megtiltása miatt”, míg a másik Kossuth téri rendezvény bejelentője napirendet nem jelölt meg.

Annak ellenére, hogy az V. kerület Erzsébet térre a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt nem jelentettek be 2009. július 4-re, aznap délután mégis több száz fős tömeg jelent meg ott azzal a céllal, hogy egy bejelentés nélküli rendezvényen vegyenek részt.

A megjelenteket 16:58 órakor szólították fel a terület elhagyására, figyelmeztették a helyszínen maradókat, hogy igazoltatásuk után előállítások végrehajtására kerül majd sor. Mivel a felszólításnak nem engedelmeskedtek 17:19 órakor a rendőrök megkezdték a kilátásba helyezett igazoltatásokat és előállításokat. A tömeg 18:07 órakor a rendőröket megtámadta, kövel, palackokkal, betondarabokkal dobálták a sorfalat, és ezt többszöri felszólítás ellenére sem hagyták abba. A BRFK 01000-105-794-7/2009.P. számú, a Panasztestületnek írt válaszlevelében foglaltak szerint a felszólítások és figyelmeztetések 20:31 óráig folyamatosan jól hallhatóan folytatódtak. Az események kapcsán összesen 190 főt állítottak elő az Erzsébet térről.

A Panaszos előállításáról készült 12040/501595/2009/id. számú rendőri jelentés szerint az igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján, a ruházatátvizsgálásra az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján, az előállítására az Rtv. 33. § (2) f) pontjának I. fordulója alapján került sor.

A jelentés rögzíti az előállításához vezető eseményeket, illetve az előállítás során történeteket. A jelentést készítő rendőrök 2009. július 4-én csapatszolgálati feladatokat láttak el Budapest területén. A jelentés szerint „(...) az V. ker. Erzsébet téren fent nevezett személy, az ott lévő engedély nélküli demonstráción vett részt, a többszöri rendőri felszólításnak, hogy a szabálysértést hagyja abba nem tett eleget, ezért őt az Örvény 1-es utasítására garázdaság szabálysértés miatt, a BRFK XI. ker. Rendőrkapitányságra előállítottam.(...)”

A jelenlévőket a Rendőrség többször jól hallhatóan felszólította a távozásra. Az intézkedő rendőrök 20:30 órakor kaptak utasítást a Panaszos előállítására, szabálysértés továbbfolytatása miatt. Az intézkedő rendőrök kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, a Panaszost a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra állították elő.

A jelentéshez csatolt nyilatkozat, illetve igazolás szerint a Panaszos nem kérte előállításáról hozzátartozójának értesítését, ugyancsak a jelentés, illetve a hozzátartozó igazolás szerint előállítása 2009. július 4-én 20:30 órától, 2009. július 5-én 00:20 óráig tartott. Az előállítás időtartama alatt – a nyilatkozat, illetve az igazolás tanúsága szerint – élelmezést nem kért, sérülése vagy panasza nem keletkezett, jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást

és az előállítás okáról, annak várható időtartamáról való tájékoztatást megkapta. Az iratokból megállapítható, hogy az előállítás során a panaszos meghallgatására nem került sor.

A Panaszossal szemben az intézkedő rendőrök az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. §-a alapján, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt feljelentést tett, az eljárást a Panaszossal szemben a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága folytatta le.

IV.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

2009. július 4-én délután, több száz fős tömeg tagjaként a Budapest V. kerület Erzsébet téren, a Panaszos a jelen volt egy előre be nem jelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényen. A rendőri erők a helyszínen hangosbemondón keresztül 16:58 órától kezdődően több alkalommal felszólították a téren tartózkodókat, hogy jogsértő magatartásukat hagyják abba, távozzanak, illetve figyelmeztették őket, hogy aki nem tesz eleget a felszólításnak, azt igazoltatják majd előállítják¹. 17:19 órától megkezdték a kilátásba helyezett intézkedések foganatosítását. A helyszínen tartózkodó Panaszos, a felszólítások ellenére – a teret hagyja el – nem engedelmeskedett, holott a felszólítások a hangosbemondón keresztül szakadatlanul, jól hallhatóan ismétlődtek.

A Panaszos, a felszólításoknak ellenállva, több társával a földre ült. A Panaszos igazoltatása és személyazonosító adatainak rögzítése után, szabálysértés abbahagyására irányuló felszólítás ellenére történő továbbfolytatása miatt előállították a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányságra. Az előállítás végrehajtásakor tájékoztatták a Panaszost az előállításának okáról, majd az intézkedés végrehajtását követően tájékoztatták jogairól. A Panaszos élelmezést nem kért, illetőleg nem kérte hozzátartozója értesítését sem. A Panaszost 2009. július 5-én 00:20 órakor szabadon engedték, az előállításról részére kiadott igazolás tanúsága szerint az előállítással kapcsolatban ekkor panaszt nem terjesztett elő. A Panaszos ellen az intézkedő rendőrök, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt szabálysértési feljelentést tettek.

Az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e, és ha igen mely okot jelölték meg a tér elhagyására történő felszólítás alapjaként. Minderre kizárólag a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének alábbi értékelése érdekében került sor. Figyelemmel a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is, a vizsgálat és az ez alapján a fenti kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított azon kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlátása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön².

¹ A helyszínen készült videó-felvétel alapján a felhívás szövege:

„Hölgyeim és Uraim! A rendőri erők műveleti parancsnoka nevében tájékoztatom Önöket, hogy a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó rendezvényen vesznek részt. Megkérem / a törvény nevében felszólítom Önöket, hogy a jogsértő magatartásukat hagyják abba, oszoljanak szét, a területet (a Bajcsy-Zsilinszky úton/a Károly körúton) az Astoria irányába hagyják el! Ellenkező esetben a rendőrség a rend helyreállítása érdekében a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 59. § (1) bekezdésében foglalt intézkedéseket és kényszerítő eszközt fog alkalmazni.”

² Gytv. 14. § (3) bekezdése szerint:

„Ha a rendezvényt feloszlátják, a rendezvény résztvevője a feloszlátástól számított tizenöt napon belül pert indíthat a feloszlátás jogellenességének megállapítására.”

Az intézkedés jogalapját a BRFK vezetője által egyedi utasításban elrendelt fokozott ellenőrzés³, valamint e feladatok ellátása során észlelt, a Panaszos által tanúsított magatartás, illetve elkövetett cselekmények képezik. A Panaszos a több órán át folyamatosan elhangzó felszólításának nem engedelmeskedett, ekkor nyilvánvalóan megszegte azon törvényi rendelkezésből eredő kötelezettségét, hogy a rendőri intézkedésnek engedelmeskedjen⁴. Önmagában e tipikus magatartást a jogszabály szabálysértésként büntetni rendeli⁵, az intézkedő rendőr pedig előállíthatja azt a személyt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló rendőri felszólítást követően tovább folytatja, továbbá azt is, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható⁶.

Ezek alapján ténszerűen megállapítható, hogy a panaszolt előállítás kellő joggal történt, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Ilyen esetekben az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri, nem is érheti el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz, amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra.

A Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletének indokolásában kifejtette, hogy:

„(...) a Független Rendészeti Panasztestület az állásfoglalásában és az alperes is határozatában nem a jogszabályoknak megfelelően járt el, amikor a demonstráció jogszerű oszlatásával kapcsolatosan érdemben állást foglalt. Ugyanis arra kizárólag a Fővárosi Bíróságnak lett volna hatásköre, és illetékessége a fentebb említett Gytv. 14. (3) bekezdésében foglaltak alapján, az erre irányuló kereseti kérelem kapcsán.”

³ Rtv. 30. §-a szerint:

„(1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A Rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizenlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.”

⁴ Rtv. 19. § (1) bekezdés alapján:

„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

⁵ Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Kormányrendelet 40/A. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) Aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.”

⁶ Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján:

„aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.”

Mindezek alapján megállapítom, hogy a személyes szabadság korlátozásának (előállítás) okával és jogszerűségével kapcsolatos panasz alaptalan.

A Panaszos beadványában azt állítja, illetve panaszolja, hogy a Rendőrség vele szemben kényszerítő eszközöket alkalmazott: „*Tomfával ütlegelték és paparikasprayvel többször lefújtak minket (...)*”, ezzel kapcsolatosan az alábbiakat állapítottam meg.

A 12040/501595/2009/ id. számú rendőri jelentés alapján az intézkedő rendőrök nem alkalmaztak kényszerítő eszközöket a Panaszossal szemben.

A Panaszos állítása, illetve a rendőri jelentés kapcsán észlelt ellentmondás feloldása érdekében, a Ket. 51. § (2) bekezdése I. fordulata alapján⁷ a Panaszost nyilatkozattételre hívtam fel. A Panaszos a végzésben megállapított nyilatkozattételi határidőben nem tett nyilatkozatot, ezért az ellentmondás kapcsán a Ket. 51. § (2) bekezdés II. fordulata⁸ szerint hoztam e kérdésben döntést.

A Ket. 51. § (2) bekezdés II. fordulata alapján, „*Ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hatóság felhívására nem nyilatkozik, a hatóság a rendelkezésekre álló adatok alapján dönt, (...)*”, ezen törvényi rendelkezést figyelembe véve, a rendelkezésekre álló rendőrségi iratokat vettem alapul, és megállapítottam, hogy a Panaszossal szemben kényszerítő eszközök alkalmazására nem került sor, így a Panaszos alaptalanul sérelmezi a kényszerítő eszközök használatát.

Az előállítás időtartama kapcsán álláspontom szerint az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján az előállítás nem csupán az eljárás azonnali lefolytatása céljából fogatosítható, hanem a szabálysértés továbbfolytatása miatt is. Az idézett törvényhely alapján megállapítható, hogy nincs olyan előírás, amelyik kötelezővé tenné az előállítottak előállítás időtartamán belül történő meghallgatását, illetve velük szemben egyéb eljárási cselekmény fogatosítását.

Az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt fogatosít.⁹

Az előállítás fogatosítása során, objektív okokból – ez előállítással kapcsolatos egyes részcselekmények elvégzése miatt (pl. az előállított személyek jogainak biztosítása, teljesítése) – az előállítással kapcsolatos eljárási cselekmények elvégzése, ténylegesen 20:30 órától másnap 00:20 óráig tartott (három óra ötvenöt perc).

⁷ Ket. 51. § (2) bekezdés I. fordulata szerint:

„*Ha a tényállás tisztázása azt szükségessé teszi, a hatóság az ügyfelet a kérelmére indult eljárásban nyilatkozattételre hívhatja fel.*”

⁸ Ket. 51. § (2) bekezdés II. fordulata szerint:

„*Ha az ügyfél a kérelmére indult eljárásban a hatóság felhívására nem nyilatkozik, a hatóság a rendelkezésre álló adatok alapján dönt, vagy a 31. § (2) bekezdése alapján megszünteti az eljárást.*”

⁹ Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélet indokolása

„Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.”¹⁰

A bírói jogalkalmazási gyakorlat egyes ügyekben (Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ügy¹¹) szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha az előállítás a Rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb – a törvényes időtartamot meg nem haladó – ideig tart, az előállítás nem veszti el jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás *„a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át (...)”* tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során – a hatóság számára kötelezően előírt – elvégzendő feladatokhoz (lásd 10. számú lábjegyzet) szükséges időt jelentette.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Panaszos a Panasztestületnek eljuttatott beadványában nem sérelmezte az előállítás időtartamát.

A Panaszos azon sérelme kapcsán, miszerint nem kapott előállításával kapcsolatos felvilágosítást, a BRFK által a rendelkezésemre bocsátott dokumentumok alapján az alábbiakat állapítottam meg.

A 12040/501595/2009/ id. számú rendőri jelentés mellé csatolt, a Panaszos által aláírt nyilatkozat szerint: jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, az előállítás okáról, annak várható időtartamáról szóló tájékoztatást megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem élt, élelmezést nem kért. A jogorvoslat lehetőségéről szóló közlést a Panaszos által aláírt és átvett a rendőri jelentéshez csatolt igazolás is bizonyítja. A Rendőrség tehát eleget tett törvényi kötelezettségének, amikor közölte a Panaszossal az előállítás fent részletezett indokát és okát, illetve a rendőri intézkedéssel kapcsolatos jogorvoslat lehetőségeit¹².

Ezek alapján a panasz ezen része is alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

V.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában az előállítás időtartamára, a kényszerítő eszközök alkalmazására vonatkozóan tett megállapításaiival és az azokból levont következtetésekkel a határozat IV. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

¹⁰ A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 51. § (3) bekezdése.

¹¹ Fővárosi Bíróság 20.K. 32.593/2007/8. számú ítélet indokolásában kifejtette:

„A demonstráció miatt előállított személyek nagy számára figyelemmel a bíróság nem tartotta felperes 2007. február 3. 12.10 órától 19.50 óráig tartó – azaz 7 óra 40 percet kitevő – előállításának időtartamát jogszerűtlennek, mert az Rtv. 33. § (3) bekezdés szerint ez a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja a személyi szabadságot, a felperes vonatkozásában alkalmazott előállítás ideje pedig ezt nem haladta meg.”

¹² Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján:

„Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A Panasztestület állásfoglalásában a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét is megállapította miszerint:

„(...) a szétozlatásra irányuló felszólítást – a távozás irányának közlése mellett – megfelelően tartalmazta, azonban a Gytv.-re való általános hivatkozás mellett nem jelölte meg a tömegoszlatás közelebbi indokát. Ez a hiányosság különösen annak fényében aggályos, hogy nem csupán a tájékoztatás maradt el, hanem – ahogy azt a rendelkezésre álló adatok mutatják – a rendőrség sem volt az utasítás kiadásakor tisztában azzal, hogy milyen jogalappal alkalmazzák a tömegoszlatást, mint kényszerítő eszközt. (...) Mindezek alapján a Testület az érintettek tájékoztatásával kapcsolatos hiányosság miatt megállapította a rendezvényen részt vevő panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelmét.”¹³

A Panasztestület e kérdés kapcsán képviselt álláspontjával az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri intézkedést megelőző felszólítás egyértelmű utalást tett arra, hogy a rendezvény jogellenes, ezért kell a felszólított személyeknek a helyszínt elhagyniuk. A jogellenességre vonatkozó rendőrségi állítást az Rtv. szerint a Panaszos a helyszínen nem mérlegelhetette, és engedelmességét sem tehetette mérlegelése eredményétől függővé (lásd 4. számú lábjegyzet). Egyébiránt a rendőri közlemény (lásd 1. számú lábjegyzet) tartalma közvetve sem okozott jogtól való megfosztást, a Panaszost jogsérelem emiatt nem érte.

E helyütt is hangsúlyozom, hogy az eljárás során szükségessé vált a panaszolt intézkedésben résztvevő rendőri erők által adott tájékoztatás tartalmának vizsgálata is, nevezetesen, hogy megjelölték-e a tér elhagyására történő felszólítás jogalapját. Minderre csak a panaszos szabálysértés gyanúját felvető cselekményének értékelése érdekében került sor. A Gytv. alapján – a Fővárosi Bíróság 20.K34.132/2008/20. számú ítéletére is figyelemmel (lásd 2. számú lábjegyzet) – a vizsgálat és az ez alapján a szabálysértés gyanújának kérdésben hozott döntés nem érinti az illetékes bíróság törvényben biztosított ama kizárólagos jogát, hogy a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény feloszlatása jogellenességének kérdésében érdemben döntsön.

A Panasztestület 219/2010. (IV. 14.) számú állásfoglalásában több oldalon keresztül a panaszügyön túlmutató, általános, a rendezvény feloszlatása jogszerűségét is érintő megállapításokat is tesz, ezért fontosnak tartom leszögezni, hogy a jelen döntés kizárólag a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűségét vizsgálja, és a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás nem terjedt ki – a fent írtak alapján nem is terjedhetett ki – a Panasztestület állásfoglalásában tett valamennyi – a konkrét panaszon túlmutató – megállapításra.

Mivel a Panasztestület állásfoglalásától való eltérések indokolását a törvény kizárólag a jelen határozatban foglaltakkal kapcsolatban teszi kötelezővé¹⁴, ezért a Panasztestületnek az

¹³ Panasztestület 219/2010. (IV. 14.) számú állásfoglalásának V. részének 45. oldal második és harmadik bekezdése.

¹⁴ Rtv. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Erzsébet téri rendezvényekre összességében tett megállapításaira jelen határozatomban nem térek ki.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;*
- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 51. § (2) bekezdés I. és II. fordulata, a 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. § (1) bekezdése, a 29. § (3) bekezdése, a 30. §-a, a 31. § (1) bekezdése, a 33. § (2) bekezdés f) pontja, valamint a (3), illetve (4) bekezdései, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;*
- *a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 51. § (3) bekezdése;*
- *a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 14. § (3) bekezdése;*
- *az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 23.) Korm. rendelet 40/A §-a.*

Budapest, 2010. július 6.

**Dr. Hatala József r. altábornagy sk.
országos rendőrfőkapitány**

(2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”

Rtv. 93/A. (7) bekezdése alapján:

„(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”